

Wijkbeleidsplan 2013 – 2016 van de wijken Noord en Zuid-West van de Gereformeerde Kerk van Barendrecht (PKN)

Protestantse
Kerk

De Bethelkerk: Een tHuis voor iedereen

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1.	Inleiding	p.4
	1.1 De B3	
	1.2 Ledental	
	1.3 Van Gereformeerde Kerk van Barendrecht naar Protestantse Gemeente	
	1.4 Externe secularisatie	
	1.5 Uitdaging en kansen	
	1.6 Interne secularisatie (1): God als levende realiteit is richting wijzend	
	1.7 Interne secularisatie (2): We willen contrastgemeente van Jezus Christus zijn	
	1.8 Grote betrokkenheid van actieve kerkleden	
	1.9 Totstandkoming van dit wijkbeleidsplan	
Hoofdstuk 2.	Wie wij zijn	p.8
	2.1 We zijn veelkleurig met een gezamenlijk fundament	
	2.2 We willen een laagdrempelige, ontspannen contrastgemeenschap zijn	
	2.3 Onze missie	
	2.4 Ons kerkgebouw	
	2.4 Hoe geven wij gestalte aan onze visie	
Hoofdstuk 3.	Diaconie	p.10
	3.1 De kern	
	3.2 Zichtbaarheid binnen en buiten de kerk	
	3.3 Hoe komt contact tot stand	
	3.4 Waar willen we aandacht aan besteden	
	3.5 Werelddiaconaat	
	3.6 Jongeren	
	3.7 Evaluatie	
Hoofdstuk 4.	Pastoraat	p.12
	4.1 Pastoraat is belangeloze aandacht	
	4.2 Gods liefde is de basis van ieder pastoraat	
	4.3 Pastoraat is de verantwoordelijkheid van de hele gemeente	
	4.4 Organisatie van het pastoraat	
	4.5 Tendensen in het pastoraat	
	4.6 Sterkte – zwakte analyse	
	4.7 Beleidsvoornemens pastoraat 2013 – 2017	

Hoofdstuk 5. Eredienst **p.16**

- 5.1** Waarom zou je naar de kerk gaan
- 5.2** De kerkdienst is meer dan alleen ervaring
- 5.3** Zo zijn onze manieren...
- 5.4** Beleidsvoornemens

Hoofdstuk 6. Jeugdwerk **p.18**

- 6.1** *SWOT Analysis* Bethelkerk
- 6.2** Opmerkingen per leeftijdscategorie
- 6.3** Samenvattend
- 6.4** Richtingbepalend voor de toekomst vanuit het SOW
jeugdbestuur
- 6.5** Beleidsvoornemens van de wijkkerkenraden Noord en Zuid-
West met betrekking tot het jeugdwerk.

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 De B3

In zijn boek 'Geloven in de marge' (2008) vraagt prof. dr. Stefan Paas zich af waar aan het begin van de 21^e eeuw, je christenen verwacht in Nederland. Verrassend genoeg beantwoordt hij de vraag met: 'In de B3: Barneveld, Barendrecht en Bunschoten' (p. 13). Als we kijken naar de kerkdichtheid en naar het aantal inwoners dat lid is van een kerkgenootschap dan heeft prof. Paas reden om Barendrecht te noemen bij deze B3. Christenen maken een flink deel uit van de plaatselijke bevolking van ongeveer 48.000 inwoners.

Het relatief grote aantal christenen weerspiegelt zich in het aantal kerken in ons dorp Barendrecht. Eén daarvan is de Bethelkerk. In en rondom deze markante kerk in het centrum van het dorp, zijn de wijkgemeentes Noord en Zuid-West actief. Samen zijn ze goed voor iets meer dan 1500 leden.

1.2 Ledental

Het ledental van beide wijken is per mei 2012:

Wijk Noord

Leeftijden	Man	Vrouw	Eindtotaal
0 - 20	63	76	139
20 - 40	47	49	96
40 - 60	109	112	221
60 - 80	66	96	162
> 80	31	62	93
Eindtotaal	316	395	711

Wijk Zuidwest

Leeftijden	Man	Vrouw	Eindtotaal
0 - 20	59	62	121
20 - 40	63	67	130
40 - 60	125	117	242
60 - 80	101	135	236
> 80	23	40	63
Eindtotaal	371	421	792

1.3 Van Gereformeerde Kerk van Barendrecht naar Protestantse Gemeente

De wijkgemeentes van de Bethelkerk maken plaatselijk deel uit van de Gereformeerde Kerk van Barendrecht en landelijk van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). Samen met de wijkgemeentes van de Triomfatorkerk (G.K.), Carnisse Haven (P.G. i.w.), de Dorpskerk (H.G.) en de Immanuëlkerk (H.G.), (Buitengewone Wijkgemeente) zijn we op dit moment (2012) bezig te komen tot één Protestantse Gemeente Barendrecht. In mei 2012 is tijdens het 500-jarig jubileumfeest van de Dorpskerk een intentieverklaring gepresenteerd tot eenwording

van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk van Barendrecht. Een belangrijke mijlpaal in een proces, dat in 2004 is begonnen.

1.4 Externe secularisatie

Het 500-jarig jubileum van de Dorpskerk zegt iets over de aanwezigheid van het christelijk geloof in Barendrecht. Het dorpsleven is ervan doordeesemd. Het kerkelijk leven is lange tijd een belangrijke bindende factor in het dorp geweest. Maar ook aan Barendrecht gaat het proces van ontkerkelijking (of secularisatie) niet voorbij. Zoals in het nabij gelegen Rotterdam in de jaren '70 en '80 van de vorige eeuw, lijkt dit proces ook in Barendrecht op dit moment steeds grotere vormen aan te nemen. We hebben te maken met verminderd kerkbezoek op de zondagen, minder trouwdiensten, minder doopaanvragen, verdergaande vergrijzing en meer uitvaarten, en minder belangstelling voor de invulling van de ambten.

1.5 Uitdaging en kansen

We voelen ons als wijkgemeentes uitgedaagd door dit proces en we zien ook kansen voor de toekomst. Ons valt op, dat mensen die naar de kerk komen op de zondag of zich doordeweeks met diverse activiteiten bezighouden, meer dan vroeger bezig zijn met geloof en zingeving. Mensen gaan zelf op zoek naar contact met God en mensen. De aangeboden vormen en kerkdiensten sluiten daarbij over het algemeen goed aan. Ook zien we een brede belangstelling bij mensen voor het aanbod van de activiteiten van Vorming en Toerusting. De uitdaging blijft om goede aansprekende vormen van vieren, leren en dienen te vinden. Daarbij houden we in het oog dat er een goede balans is voor de trouwe kerkbezoekers, de mensen die meer sporadisch aanwezig zijn en mensen die nieuw in de gemeente zijn.

1.6 Interne secularisatie (1): God als levende realiteit is richting wijzend

Naast de externe secularisatie, ofwel factoren van buitenaf die ontkerkelijking in de hand werken, hebben we als gemeente van Jezus Christus ook te maken met interne secularisatie. Kort gezegd: Vroeger stond God in het middelpunt in de beleving van (kerk-)mensen en tegenwoordig is vooral de mens zelf het centrum van het beleid en de daarmee verbonden keuzes. Zoals dr. Wim Dekker zegt in zijn boek "Marginaal en Missionair" (2011, p.174): 'We denken niet meer vanuit de werkelijkheid van God, als de Eerste. Gods openbaring en zijn aanwezigheid - het zijn voor ons geen realiteiten meer die aan al ons denken voorafgaan'. Ofwel: de keuzes die wij maken als mensen, als christenen, worden steeds minder verbonden met God en zijn Wil. 'Het referentiekader is antropocentrisch' (p.175): Mensen redeneren en denken veel meer vanuit zichzelf dan vanuit God. Daar willen we geen waardeoordeel aan verbinden, maar als kerkenraden Noord en Zuid-West herkennen we deze interne secularisatie volop. Niet alleen in de gemeente, maar ook bij onszelf. We proberen te leven naar wat God van ons verlangt en volgen Jezus Christus in zijn dienend aanwezig zijn bij de mensen. Geloven begint met wat we van God ontvangen en daar willen we steeds op teruggrijpen. We geloven, dat het de aanwezigheid van de Levende zelf is die ons inspireert en ons op weg zet naar Gods koninkrijk. Bij de keuzes die we als christenen maken is Gods aanwezigheid en Jezus' boodschap richting wijzend zonder dat die steeds expliciet gemaakt hoeven te worden. Tegelijkertijd kunnen we in gebed God zoeken om een bepaalde keuze te maken. Of we zijn in staat om achteraf met de Bijbel te toetsen of we de juiste keuzes hebben gemaakt. We beseffen daarbij dat het onderlinge (geloofs-)gesprek tussen gemeenteleden meer

gestimuleerd dient te worden. Als kerkenraad willen we graag veilige ruimte creëren om een dergelijk gesprek te laten plaatshebben.

1.7 Interne secularisatie (2): We willen contrastgemeente van Jezus Christus zijn

Een tweede factor die we kunnen noemen in het kader van de interne secularisatie is de verandering in het wereldbeeld. We zijn als moderne mensen steeds meer eindimensionaal gaan denken. Dekker: 'In het basisgevoel van de meesten van ons is deze wereld waar we nu leven de enige en eigenlijke wereld'. (p.176) Het geloof aan gene zijde, in een wereld aan de andere kant van de dood raakt meer en meer in de marge. Menig christen is verlegen met deze thematiek: 'Kun je nog wel in gesprek gaan met de buitenwacht over een leven na de dood? En is de hemel in al die eeuwen kerkgeschiedenis niet gebruikt als zoethouder?'

De toegenomen welvaart en de cultuur waarin we ons op het gemak voelen, maken het niet gemakkelijker om 'het geloof in de hemelse heerlijkheid te hernemen' (Dekker, p.178) Jezus' opstaan uit de dood is geworden tot opstandig worden in dit leven; Jezus staat op in onszelf. Zijn opstanding zegt steeds minder over een leven na dit leven. Het eeuwige leven is door Jezus Christus aan het licht gebracht. Het eeuwig licht is het contrast van het immanente¹ en dus begrensde licht. Juist het geloof, het besef dat God ons kent en wij God kennen, betekent dat we deel hebben aan het eeuwige leven (Dekker, p.178). Zijn licht werpt Hij op ons pad en we hebben te waken voor de overgave aan materialisme en egoïsme. Als gemeente van Jezus Christus zoeken we zijn wil te doen. Willen we actief zijn met de twee grote geboden in ons achterhoofd: God liefhebben met geheel ons hart, geheel onze ziel, geheel ons verstand en met al onze kracht. En onze naaste liefhebben zoals we ons zelf lief hebben. Zo willen we in onze samenleving aanwezig zijn op de 'actuele fronten' (Dekker, pg.178): in een wereld die steeds uit is op méér, op alles uit het leven halen wat er in zit, willen we juist uitdragen, dat niet alles eruit gehaald hoeft te worden. Dat we rentmeesters zijn van Gods Schepping en niet ten koste van de ander het leven willen inrichten en invullen. Daarin willen wij als gemeente van Jezus Christus een *contrastgemeenschap* zijn: 'In de kern van haar liturgie viert de kerk het eeuwige leven en hoeft er dus in het dagelijks leven hier op aarde niet alles uitgehaald te worden wat er in zit'. (Dekker, p.178) We zoeken als contrastgemeenschap naar richtingwijzers voor fundamentele levensvragen als 'Waarom zijn wij hier op aarde?' 'Waarom is er lijden?', 'Waarom en waardoor is en wordt het leven begrensd?' Deze en andere vragen hebben een plek in onze vierende, dienende en lerende gemeenschap. Zo zoeken we naar waar het christelijk geloof afwijkt van wat gebruikelijk is in een sterk geïndividualiseerde, gesecculariseerde, veelkleurige en soms gepolariseerde samenleving als de onze in Nederland.

1.8 Grote betrokkenheid van actieve kerkleden

Zo willen we oog hebben voor de vragen en zorgen van de 21^e eeuw in en rondom onze gemeente. Tegelijk tellen we onze zegeningen: Er is rondom de Bethelkerk een grote ploeg vrijwilligers die op het kerkelijk en maatschappelijk erf actief zijn, zoals voor Stichting Present Barendrecht (o.a. Veranderdag), de musical Mozes (2011), de jaarlijkse *happening* de Bethelbazar, Hart voor Barendrecht, de inzameling van oud-papier, het optuigen van de nieuw te vormen protestantse gemeente, de diverse besturen met enthousiaste vrijwilligers, het SOW-Jeugdwerk, de zusterdienst, het organiseren van bijzondere diensten als zangdiensten, gezinsdiensten, scholendiensten, een Twitterdienst, de activiteiten van Vorming & Toerusting, Gemeente Groei Groepen, het project "Kerkdeur open" waarbij kinderen van groep 7 en 8

¹ Immanentie van God is de stellingname dat God voortdurend van nabij aanwezig is, als een innerlijke drijvende kracht die de ganse schepping doordringt (bron: Wikipedia)

kennismaken met de Bethelkerk, de koster, de organisten en de dominee, Taizé-diensten, de oecumenische Startzondag in de sporthal de Driesprong, en er is nog veel meer te noemen. We dienen als gemeente van Jezus Christus oog te houden voor het goede in onze gemeente en zijn we onze vrijwilligers dankbaar voor het werk dat zij verzetten.

1.9 Totstandkoming van dit wijkbeleidsplan

Om de komende vier jaar reeds bestaand beleid voort te zetten en vooral ook nieuw beleid te maken hebben de wijkkerkenraden Noord en Zuid-West sinds 2011 tijdens een aanzienlijk aantal gezamenlijke vergaderingen gesproken over diverse onderdelen van het beleidsplan. De resultaten van die bezinningsmomenten treft u aan dit beleidsplan. Onderstaand beschreven beleidsplan is een afgeleide van het beleidsplan dat door de Algemene Kerkenraad in 2009 is aangenomen en in 2013 opnieuw herzien zal worden. Ons beleidsplan zal de periode 2013-2016 (vier jaar) gelden. Om dit beleidsplan synchroon te laten lopen met het beleidsplan van de AK, zal dit beleidsplan voor het eerst per januari 2017 opnieuw tegen het licht gehouden moeten worden. In het beleidsplan en de bijlagen zijn geen namenlijsten opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar het Jaarboekje van de PKN gemeenten in Barendrecht, die jaarlijks opnieuw wordt uitgegeven. Dit laatste geldt ook voor eventuele wijzigingen in ons ledenbestand.

Hoofdstuk 2. Wie wij zijn

2.1. We zijn veelkleurig met een gezamenlijk fundament

Wij zijn een gemeente met een ruime verscheidenheid aan opvattingen over hoe we gemeente van Jezus Christus willen zijn en hoe we dit gestalte willen geven in bijvoorbeeld de erediensten, diaconie en pastoraat. Met een zekere vaste lijn en daarnaast voor elk wat wils proberen we tegemoet te komen aan de pluriformiteit². Veelkleurigheid is een positieve kracht in onze gemeente. Tegelijk weten we dat het fundament van alle veelheid de eenheid is in Jezus Christus in Wie God mens werd en zo op ooghoogte kwam. De apostel Paulus gebruikt in zijn eerste brief aan de dynamische, christelijke gemeente in de grote stad Korinte drie beelden van gemeente-zijn (1 Korintiërs 3): de gemeente is een akker, een bouwwerk en een tempel. De gemeente als akker krijgt het zaad van het Woord. De medewerkers kunnen planten en zaaien, alleen God doet groeien (1 Kor.3,7b). Wat wordt er gezaaid? Het bouwwerk staat op één fundament “Jezus Christus zelf” (1 Kor.3,11). Hoe bouwen wij als gemeente het huis? Welke materialen gebruiken we daarvoor? En wie helpt daarbij? Het derde beeld dat Paulus gebruikt is het beeld van de tempel: de Geest van God woont te midden van ons (1 Kor.3,16). Wat in de wereld wijsheid is, is dwaasheid bij God. Ook weer een knipoog naar de gemeente als contrastgemeenschap. Dat wil niet zeggen dat de Geest enkel binnen de kerkmuren is te vinden, juist ook daarbuiten. Alleen: wat heeft een plek in onze gemeente, wat is wijsheid, wat is goed beleid, wat houden we buiten de deur? Paulus schrijft: “Maar u bent van Christus en Christus is van God.” (1 Kor.3,23) Door deze pluriformiteit (veelkleurigheid) in de eenheid willen de wijkkerkenraden van de Bethelkerk in het beleid uiting geven in het ontplooiën van activiteiten en doelstellingen.

2.2 We willen een laagdrempelige, ontspannen contrastgemeenschap zijn

Met wat we gezegd hebben in het voorafgaande, willen we ons profileren als een contrastgemeenschap waar oog is voor het zoeken naar zingeving en het overdragen van normen en waarden, waar ruimte is voor zowel een eigen individuele invulling van geloven als een gezamenlijke benadering en waar we hart willen hebben voor de (gehele) wereld, gericht op heelheid, gerechtigheid en vrede. De kernwoorden daarbij zijn openheid, dienstbaarheid en solidariteit. Als laagdrempelige en ontspannen contrastgemeenschap willen we ons laten inspireren door de profetische en pastorale boodschap van Jezus Christus over de komst van Gods Koninkrijk, gevoed door het visioen van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, op weg gezet en gehouden door de Heilige Geest. Door de Geest van Christus vormen gelovigen samen één lichaam, waarin ze elkaar nodig hebben om te groeien in geloof, hoop en liefde.

2.3 Onze missie

Vanuit het fundament dat Jezus Christus is voor ons als gemeente, willen wij uitdragen, dat onze gemeente een eigentijdse Bijbelse gemeente wil zijn die leeft in navolging van Jezus, tot eer van God en tot heil van de wereld. Onze gemeente wil zich laten inspireren door het woord van God.

² Bron: Beleidsplan Gereformeerde Kerk van Barendrecht

We willen zo een gemeente zijn:

- ✓ Waar de navolging van Christus een bewuste keuze is wat zich manifesteert in een missionaire kerk naar binnen en naar buiten;
- ✓ Waar Woord en daad, bidden en werken centraal worden gesteld;
- ✓ Van ontmoeting; waar ieder lid, in iedere leeftijdsfase, wordt gekend, zich thuis en veilig voelt en zich verbonden weet. Er is ruimte voor persoonlijke geloofservaring;
- ✓ Waar de eredienst wordt gekenmerkt door ruimte voor iedereen, waarbij de Bijbel centraal staat. Er wordt gestreefd creatief met elke leeftijdsgroep om te gaan;
- ✓ Waar actief wordt geleerd en gecommuniceerd;
- ✓ Die toegankelijk en verwelkomend is;
- ✓ Die betrokken is bij mensen in zorg en vreugde en bij strijd tegen onrecht, in directe omgeving of wereldwijd;
- ✓ Die zich bewust is van haar positie in het dorp en in de samenleving. Wij willen door een open houding ook in dit verband toegankelijk en verwelkomend zijn.

2.4 Ons kerkgebouw

De Bethelkerk (700 zitplaatsen) is een beeldbepalende kerk in het centrum van Barendrecht, op de hoek van de Eerste Barendrechtseweg en de Schaatsbaan. Het is een kruiskerk met expressionistische details en een toren in de binnenhoek. De kerk is gebouwd in 1924-1925 naar een ontwerp van A.C. Lengkeek. Een grondige inwendige modernisering vond plaats in 2001 onder leiding van ir. R. de Roon. De glas-in-lood vensters stammen uit de bouwtijd. Het orgel met twee manualen en vrij pedaal is in 1912 door de firma Gebr. Franssen (Roermond) gebouwd voor de kerk van de H. Antonius Abt te Scheveningen. In 1925 is het in Barendrecht geplaatst en in 1948 door Valckx & Van Kouteren & Co. (Rotterdam) gewijzigd. De Bethelkerk heeft een heel aantal vergaderruimten en een aanbouw ('Het Jeugdgebouw') die ook voor buitenkerkelijke activiteiten worden verhuurd. Op dit moment is het Christelijk Mannenkoor 'De Verenigde Zangers' een vaste huurder van de bijzalen.

2.4 Hoe geven wij gestalte aan onze visie

We hebben nu in dit wijkbeleidsplan ons fundament, profiel en missie benoemd. De kerk is een bonte verzameling van christelijke zinzoekers, zingevers en zindelaars waar een ieder eigen gaven en talenten heeft. Om onze missie handen en voeten te geven, richten we ons nu op een aantal cruciale geledingen en onderwerpen hoe wij onze missie op wijkniveau willen invullen.

Deze onderwerpen en geledingen zijn:

1. Diaconie (hoofdstuk 3)
2. Pastoraat (hoofdstuk 4)
3. Eredienst (hoofdstuk 5)
4. Jeugdwerk (hoofdstuk 6)

Hoofdstuk 3. Diaconie

3.1 De kern

De kern van diaconaal werk is omzien naar mensen die hulp nodig hebben. Dit betreft niet alleen gemeenteleden, maar ook mensen buiten de kerk, dichtbij in de gemeente Barendrecht en ver weg via werelddiaconaat. Hiernaast hebben diakenen speciale taken tijdens de kerkdienst, zoals het collecteren en het verzorgen van het Heilig Avondmaal.

3.2 Zichtbaarheid binnen en buiten de kerk

Uit overleg in de gezamenlijke wijkkerkenraden over de diaconie en haar taken blijkt dat zichtbaarheid van diaconie binnen en buiten de kerk belangrijk wordt gevonden. Zichtbaarheid komt tot stand door verstrekken van informatie. Binnen de kerk gebeurt dit door artikelen in Klankbord en door aankondigingen tijdens de kerkdienst. We willen ook meer gebruik gaan maken van de website. Vanuit de kerk zijn er contacten met organisaties als de Voedselbank en Stichting Present waardoor bekend wordt wat de diaconie doet.

3.3 Hoe komt contact tot stand

Een belangrijk aspect in dit kader is: hoe bereik je mensen die hulp nodig hebben? Het gaat om luisteren en signaleren. Informatie komt vaak niet direct van de mensen zelf, maar via andere gemeenteleden, leden van de wijkkerkenraad of predikanten. Uit het overleg blijkt dat veel mensen zich medeverantwoordelijk voelen voor mensen om zich heen door de positieve reacties op de stelling “diaconie is opdracht van de gehele gemeente”. Ook is van belang dat diaconie er niet alleen is voor gemeenteleden, maar zeker ook voor mensen buiten de kerk. De activiteiten houden niet op bij collecteren en besteden van collectegelden.

3.4 Waar willen we aandacht aan besteden

Er is veel waardering voor projecten in de omgeving, zoals de actie van de Voedselbank rond kerst, de Bethelbazar, de schoenendoosactie en Stichting Present. Dit gaat om kortlopende acties waarbij mensen snel betrokken kunnen worden en waarvan het resultaat goed zichtbaar gemaakt kan worden. Gezien de huidige economische situatie zal sociale zorg door de overheid minder worden waardoor toenemende aandacht nodig is voor knelpunten op sociaal gebied (gehandicaptenzorg, ouderen, werkloosheid). Deelname aan het project Schuldhulpmaatje zal mogelijk helpen om te voorkomen dat financiële problemen uitzichtloos worden.

Concrete activiteiten/aandachtspunten op korte termijn zijn:

- We willen de Veranderdag 2012 evalueren en bekijken of deze jaarlijks georganiseerd kan worden in samenwerking met de Stichting Present
- We willen meer contact met de burgerlijke gemeente Barendrecht om informatie te krijgen wat er op sociaal gebied gebeurt (bv WMO-Raad (wat doet men, hoe werkt het, “Kijk op Welzijn”)
- We willen meer vorm gaan geven aan het diakonale geloofsgesprek. Dit willen we doen door onderwerpen uit het blad Diaconia te bespreken in de halfjaarlijkse vergadering van de diaconie van de Bethelkerk (5 a 10 minuten toelichting met mogelijkheid tot het stellen van vragen na de pauze) zodat wij als diakenen beter zijn geïnformeerd en toegerust.

- Het ligt in de bedoeling dat er een conceptplan en -begroting wordt gemaakt voor de uitvoering van het project Schuldhulpmaatje in Barendrecht. Dit wordt gedaan door enkele diakenen en gemeenteleden met hulp van medewerkers van Kerk in Actie. Als de diaconieën van andere kerken hiermee instemmen, kan in het najaar van 2012 een eventueel start gemaakt worden (dat betekent concreet dat er een Stichting Schuldhulpmaatje in Barendrecht wordt opgericht)

3.5 Werelddiaconaat

Het geven van hulp in het kader van werelddiaconaat is ook een zeer belangrijk onderdeel van het werk van de diaconie. Het geld hiervoor komt beschikbaar door de collecten en een groot deel van de actie MDB (Missionaire en Diaconale Bijdrage) die jaarlijks in april wordt gehouden. Met ingang van 2012 is elke eerste collecte tijdens de kerkdienst een diaconale collecte. De doelen die de opbrengst van de collecte ontvangen zullen in Klankbord en via korte berichten op de beamer worden toegelicht. In dit kader zal ook versterking van de samenwerking met de ZWO groep worden gezocht, zodat projecten gezamenlijk onder de aandacht van gemeenteleden kunnen worden gebracht.

Concrete activiteit / aandachtspunt:

- Meer activiteiten samen met ZWO groep organiseren zoals het publiceren over aandachtsgebieden en het helpen bij de voorbereiding en uitvoering van diensten in het teken van Werelddiaconaat (ZWO zondagen in voor- en najaar).

3.6 Jongeren

We willen ook graag meer contact tot stand brengen tussen jongeren in de kerk en de diaconie. We zullen contact zoeken met de speciale jeugdouderlingen om te bespreken welke activiteiten mogelijk zijn. Ook de leiding van de kindernevendienst/Tienertalk willen we benaderen om te kijken of men hier belangstelling voor heeft en op welke manier we hier vorm aan kunnen geven. We denken bijvoorbeeld aan samen collecteren voor een speciaal collectedoel dat is gekozen door de kinderen.

Concrete activiteit / aandachtspunt:

- Via het jeugdwerk jongeren meer direct benaderen. Aan het dagelijks bestuur van de diaconie willen we vragen of hiermee een start gemaakt kan worden door de jeugdouderlingen uit te nodigen voor een gedeelte van de vergadering van de Diaconie. Uit dit overleg willen we input krijgen wat betreft onderwerpen en activiteiten die jongeren interessant vinden. Hieruit willen we concrete projecten starten, zoals bijvoorbeeld een Veranderdag voor en door jongeren. Ook willen we overleg met het jeugdwerk structureel maken (tweemaal per jaar).
- We willen onderzoeken of het nuttig en mogelijk is om een aantal jeugddiakenen aan te stellen om zo het contact met jongeren te intensiveren.

3.7 Evaluatie

Het is de bedoeling dat de onderwerpen/activiteiten die in het beleidsplan genoemd worden, elk jaar beoordeeld worden: Wat gaat wel naar wens en wat niet. Aanvullingen kunnen worden gedaan voor nieuwe activiteiten in het volgende jaar. Deze evaluatie en actualisering zal in de jaarlijks geplande vergadering in oktober van de diaconie Bethelkerk worden uitgevoerd.

Hoofdstuk 4. Pastoraat

4.1 Pastoraat is belangeloze aandacht

In het pastoraat komen verhalen van mensen ter sprake in het perspectief van het verhaal van God met mensen. Verhalen van mensen kunnen gaan over alles wat een mens bezighoudt: omgang met geloven, levenservaringen, ziekte, problemen of juist vreugde en dankbaarheid. Het is de mens zelf die in het pastoraat centraal staat. Pastorale werkers gaan belangeloos en zonder verborgen agenda het gesprek met mensen aan. Immers: ‘Hoe zouden we een levende gemeente zijn als niet mensen telkens weer belangeloos worden opgezocht?’³ Het karakter van het pastoraat is daardoor uniek en onderscheidend, want er zijn maar weinig andere plaatsen in de samenleving waar mensen belangeloos worden opgezocht. Dit maakt, dat het pastorale werk zowel kostbaar is als kwetsbaar. Het is kostbaar omdat het tegemoet komt aan het verlangen van ieder mens naar aandacht voor zijn- of haar (levens-)verhaal. Tegelijk is het pastoraat kwetsbaar omdat er altijd voor moet worden gewaakt of toch niet een verborgen agenda in de gesprekken meespeelt.

4.2 Gods liefde is de basis van ieder pastoraat

De basis van alle pastoraat vinden we in de grens overstijgende liefde van de Eeuwige voor ieder mens waarbij het niet uitmaakt wat deze gelooft, doet of denkt. Het gemeenschapsvormende aspect van het pastoraat is het omzien naar elkaar. De uitwerking van het pastoraat is, dat mensen het gevoel krijgen ergens bij te horen, steun ervaren bij moeilijkheden, blijdschap met elkaar delen en de ervaring hebben iemand te zijn en gekend te worden.

4.3 Pastoraat is de verantwoordelijkheid van de hele gemeente

Het pastoraat is bovenal de verantwoordelijkheid van de hele gemeente en van ieder gemeentelid. De kerkorde zegt hierover: ‘De herderlijke zorg ten opzichte van elkaar en ten opzichte van anderen krijgt gestalte in het leven van de leden van de gemeente, die worden opgewekt tot omzien naar elkaar en naar anderen die dit behoeven’ (Ordinantie 8, artikel 4.3). Dit betekent, dat wederkerigheid een wezenlijk kenmerk van het pastoraat is. Van gemeenteleden mag worden verwacht dat ze actief meedenken, zelf stappen ondernemen en verantwoordelijkheid durven dragen in het pastoraat om zo een levende geloofsgemeenschap te zijn. Communicatie en het doorgeven van informatie is in het pastoraat daarom van cruciaal belang.

4.4 Organisatie van het pastoraat

Naast de algemene verantwoordelijkheid van ieder gemeentelid behoort het pastoraat tot de centrale verantwoordelijkheid van de predikanten en de ouderlingen (Kerkorde Ordinantie 3, artikel 9 en 10). In de praktijk van de twee wijkgemeenten rondom de Bethelkerk (de wijken Noord en Zuid-West) zijn zowel ambtsdragers (predikanten, ouderlingen en diakenen) als andere vrijwilligers (contactpersonen en dames zusterdienst) werkzaam in het georganiseerde pastoraat. De eindverantwoordelijkheid van het pastoraat is in handen van de beide wijkkerkenraden. In het organiseren van het pastoraat spelen de wijksecties een coördinerende

³ Dienstboek van de Protestantse Kerk, orde van bevestiging ambtsdragers, pg. 258

en stimulerende rol. De indeling van de wijken, de secties en de straten is terug te vinden in het Jaarboekje van de PKN gemeenten te Barendrecht.

4.5 Tendensen in het pastoraat

Enkele tendensen die merkbaar zijn wat betreft het pastoraat rondom de Bethelkerk zijn:

- Er is een teruglopend aantal vrijwilligers dat actief is in het pastoraat;
- Er is een teruglopend aantal gemeenteleden. Voor Gereformeerde Kerk van Barendrecht als geheel is dit van 3172 leden in 2005 naar 2840 in 2011; dit is een afname van iets meer dan 10%;
- Tegelijk is er sprake van een vergrijzing van het ledenbestand met bijbehorende pastorale inspanning;
- Er zijn steeds verder uitelkaar lopende verwachtingspatronen van gemeenteleden ten opzichte van het pastoraat. Dit geldt zowel voor de inhoud als voor de frequentie van het bezoekwerk.

4.6 Sterkte – zwakte analyse

Naar aanleiding van het gesprek op 15 september 2011 in beide kerkenraden zijn een aantal belemmerende en stimulerende factoren met betrekking tot de onderlinge betrokkenheid in onze wijkgemeenten te benoemen:

- Er zijn nog altijd veel gemeenteleden actief betrokken bij het pastoraat (*sterk*).
- Pastoraat wordt als één van de speerpunten gezien in het beleid van beide wijkkerkenraden (notulen gezamenlijke kerkenraadsvergadering 15-09-2011, vraag 11 (*sterk*)).
- Over het algemeen zijn beide kerkenraden tevreden over het pastorale werk (15-09-2011, vraag 1) en ook vanuit de gemeente komen positieve signalen (*sterk*).
- De inrichting van de Bethelkerk (de vijf verschillende ingangen, de koffieruimte op een aparte plaats en de grootte van de kerkzaal) wordt als belemmering ervaren voor onderling contact (*zwak*).
- Er is onder gemeenteleden en pastorale bezoekers verlegenheid om verwachtingspatronen in het pastoraat aan de orde te stellen (*zwak*).
- De kerkgebouw-overstijgende geografische structuur van de wijkgemeenten Noord en Zuid-West zorgt ervoor, dat mensen elkaar niet altijd, of zelfs nooit, ontmoeten op zondagmorgen. Hierdoor kennen de pastorale bezoeker en het bezochte gemeentelid elkaar niet altijd (*zwak*).

4.7 Beleidsvoornemens pastoraat 2013 – 2017

1. Toerusting

Er is behoefte aan toerusting van pastorale bezoekers (15-09-2011, vraag 4). Ook het beleidsplan van de Gereformeerde Kerk van Barendrecht (2009, p. 8) pleit hiervoor. Op twee manieren kan hierin tegemoet worden gekomen. Enerzijds is er de mogelijkheid om de basiscursus pastoraat te volgen die door de PKN in de buurt wordt aangeboden. Anderzijds is er de mogelijkheid om door de eigen predikanten een toerustingsaanbod te laten verzorgen.

2. Van aanbodgericht naar vraaggericht?

In de komende periode zal de vraag op tafel komen te liggen of het wenselijk is over te gaan naar een meer vraaggerichte vorm van pastoraat in plaats van een aanbod gerichte manier van werken. Redenen hiervoor zijn het dalend aantal vrijwilligers dat in het pastoraat actief is terwijl onder gemeenteleden de vergrijzing toeneemt. En daarnaast moeten we rekening houden met de mogelijkheid, dat het aantal pastorale adressen in de toekomst stijgt in verband met de vorming van één Protestantse Gemeente Barendrecht. Opvallend is, dat de meningen van kerkenraadsleden van beide kerkenraden op dit gebied zeer uiteenlopen (*15-09-2011, vraag 5 en vraag 9*).

3. Eigen verantwoordelijkheid van gemeenteleden

Het is wenselijk om beter te communiceren met de gemeente over de eigen verantwoordelijkheid van gemeenteleden, de wederkerigheid in het pastoraat, het belang van het doorgeven van informatie en de mogelijkheid tot het uitspreken van verwachtingspatronen in het pastoraat.

4. Groepswerk

Er is waardering voor- en behoefte aan pastoraat in groepsverband (*15-09-2011, vraag 8*). Dit is er op dit moment wel (bijbelstudiegroepen, gespreksgroepen, rouwverwerkingsgroep, Groot Huis Bezoeken) maar er is geen beleidsmatige visie vanuit het pastoraat. Wellicht kan deze visie worden ontwikkeld en kan deze vorm van pastoraat worden uitgebouwd.

5. Pastoraat Algemene Zaken

Het is van belang om na te denken over het vormen van een Pastoraat Algemene Zaken (PAZ), zoals geformuleerd in het beleidsplan van de Gereformeerde Kerk van Barendrecht (*januari 2009, pagina 8*). Hierin zouden alle pastorale bezoekers van de verschillende wijken elkaar kunnen ontmoeten, bemoedigen en toerusting ontvangen.

6 Jongerenpastoraat

Het jongerenpastoraat is op dit moment onderbelicht in het geheel van het pastorale werk (*15-09-2011, vraag 2*). Ook het beleidsplan van de Gereformeerde Kerk (*2009, pagina 8*) heeft als beleidsvoornemen het jeugd- en jongerenpastoraat uit te bouwen. Er kan worden gezocht naar samenwerking met het Samen Op Weg Jeugdbestuur om tot een verdere zinvolle invulling hiervan te komen. De vraag is of de verantwoordelijkheid hiervoor bij één van de jeugdouderlingen kan worden gelegd zoals het beleidsplan van de Gereformeerde Kerk voorstelt.

7. Nieuw organisatieopzet

Mocht er op termijn worden gestreefd naar het vormen van één wijkkerkenraad rondom de Bethelkerk dan zal dit, in verband met de grootte van de kerkenraad, consequenties hebben voor de organisatie van het pastoraat. Ambtsdragers zullen, samen met hun sectiemedewerkers, verantwoordelijkheid dragen voor meer pastorale adressen. Of wellicht is een reorganisatie wenselijk waarin pastorale ouderlingen een pastorale raad vormen en

beleidsouderlingen in de wijkkerkenraad zitting hebben. Beleid en pastoraat komen dan wel op grotere afstand van elkaar te staan.

8. Inzet van professionele krachten

We hebben ons nader te bezinnen over de inzet van de professionele krachten die werkzaam zijn in onze wijkgemeenten. We denken dan aan onze predikanten, die de gemeente dienen als herder en leraar. In de komende periode zouden we willen nadenken over de vraag of specialisatie van de predikanten kan plaatsvinden, waarbij we de talenten en gaven van de predikant in het oog houden. Daarmee kan meer efficiënt worden omgegaan met de tijd en energie van de professional. Bijvoorbeeld zou de ene predikant zich voor een bepaalde tijd kunnen richten op het gezinspastoraat en de ander op het ouderenpastoraat. Of: de ene predikant houdt zich bezig met beleidsvraagstukken en (bestuurlijke, al dan niet bovenplaatselijke) vergaderingen. De ander is vooral pastoraal actief.

Hoofdstuk 5. Eredienst

5.1 Waarom zou je naar de kerk gaan

Waarom zou je nog naar de kerk gaan? Je kunt tegenwoordig toch prima in je eentje geloven? Zo is het gevoel van de meeste Nederlanders. Tegelijkertijd is vast te stellen dat geloof, dat zelf geen sociale ondersteuning krijgt, op den duur wegebt. Het gloeiende steenkooltje koelt af zodra het uit de smeulende of vurige massa wordt gehaald. Nog steeds gaan mensen met plezier naar de kerk, komen ze graag in de Bethelkerk, zo bleek tijdens het bezinningsgesprek van de wijkkerkenraden Noord en Zuid-West in november 2011.

Kerkdiensten hebben tegenwoordig vooral te maken met gevoel (hart), beleving, meemaken; emotie en ratio en willen worden aangesproken tijdens de ontmoeting met God en met elkaar. Ruim een uur van samen zingen, samen bidden, even opademen, even een uur niets moeten, opnieuw gefocust worden op waar het om gaat in het dagelijks leven, luisteren naar een goede preek, houvast zoeken in het leven, de zegen meekrijgen aan het einde van de kerkdienst, energie krijgen, dat we als gelovigen, als Godzoekers niet alleen staan.

5.2 De kerkdienst is meer dan alleen ervaring

De kerkdienst is echter meer dan een beleving of een bepaalde ervaring. We zouden kunnen zeggen: de kerkdienst is een mystieke handeling. Als gemeente stellen we in ons midden present wie de Heilige is, Hij wil wonen onder de mensen. We komen bij elkaar op zondagmorgen omdat we deel uitmaken van een heilig verhaal, dat nog steeds verteld, beleden en telkens opnieuw doordacht wordt. De kerkdienst is het kloppende hart van de gemeente. Tijdens de eredienst focussen we ons op God, horen we (op) van het bevrijdende evangelie van Jezus Christus. Bidden we om de Heilige Geest die als wind in de zeilen, de pleitbezorger, de trooster in ons midden aanwezig wil zijn. Tijdens de kerkdienst herinneren we ons waartoe we op aarde zijn. Ontvangen we troost, kracht, bezieling. We houden ons bezig met vragen als: hoe doen wij recht aan God en hoe doen wij recht aan elkaar? Wie en waar is onze naaste? Waar kan de gemeente dienend aanwezig zijn? Waar stellen we als gemeente God present in ons dorp, in ons dagelijks leven? We hechten aan de trits vieren - leren - dienen als we samenkomen tijdens de kerkdienst. De kerkganger is geen toeschouwer of een bezoeker van een voorstelling, maar actief deelnemer aan de liturgie.

5.3 Zo zijn onze manieren...

Als leidraad voor onze erediensten gebruiken we een drietal orden van dienst waarvan één oecumenisch-protestantse invulling heeft en de ander meer klassiek-gereformeerd waar ruimte is voor verschillende accenten. Alsook is er een derde waarin de viering van het Heilig Avondmaal is opgenomen. Het Heilig Avondmaal vieren we om en om zittend in de kerkbanken of lopend: dan worden gemeenteleden genodigd naar voren te komen om brood te ontvangen en wijn te drinken. In de loop van 2012-2013 evalueren de kerkenraden of er vervolg wordt gegeven aan lopend en/of zittend Avondmaal.

We lezen in de regel uit de Nieuwe Bijbelvertaling uit 2004, ook andere vertalingen kunnen worden gebruikt. Er blijkt nauwelijks behoefte te zijn om eens iets anders te lezen dan de Bijbel, zoals het Thomas-evangelie.

Naast het Liedboek van de Kerken (1973; we verwachten het nieuwe in 2013) wordt gezongen uit een eigen samengesteld kinderliedbundeltje, Alles wordt Nieuw, Tussentijds, Zingenderwijs, Taizé of uit andere, gelijkwaardige bronnen. Een goede balans in liedkeuze is daarin belangrijk, omdat het pluriforme geloofsgoed volop aanwezig is in onze gemeente.

5.4 Beleidsvoornemens

We willen streven naar een stapsgewijze vernieuwing van de orde van dienst. Daarbij willen we in de gaten houden, dat niet alles tegelijk kan en hebben we rekening te houden met het gemeente-profiel.

1. We willen meer betrokkenheid van gemeenteleden tijdens de eredienst proberen te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door een gebed of Bijbellezing uit te spreken;
2. De inzet en betrokkenheid van de cantor-organist om de gemeente te leren zingen kan worden vergroot;
3. De kerkenraden zijn er voor om iets meer (goedgekozen) evangelische liederen in de diensten te laten zingen (uit de Evangelische Liedbundel en Opwekking);
4. Het orgel blijft het belangrijkste instrument voor de gemeentezang; wel kan er meer afwisseling worden gezocht met pianomuziek of andere instrumenten. Een vraag van een kerkenraadslid in dit verband: 'Kan Salem niet vaker worden ingezet met professionele begeleiding door een musicus?'
5. Meer gebruik van illustraties/filmpjes via de beamer is welkom. (visualisering van het Woord); kinderen en jongeren werken op school met allerlei visuele middelen;
6. De kerkzaal kan meer worden 'versierd' met schilderijen, illustraties, aldus kinderen en hun ouders;
7. Er kan meer variatie in gezongen of gesproken gebeden worden gebruikt. Het Onze Vader hoeft niet altijd gebeden worden;
8. Het taalgebruik in de kerkdienst moet meer worden afgestemd op de hoorder. Uit het bezinningsgesprek met de kerkenraden blijkt, dat het gebezigde taalgebruik tijdens de eredienst niet altijd even begrijpelijk is. Tegelijk is vertrouwde taal te ervaren als een veilig huis;
9. Is het een idee om geregeld een kerkdienst voor te bereiden met een al dan niet wisselende groep gemeenteleden? Hierbij kan de Bijbeltekst worden besproken en kunnen keuzes worden gemaakt wat betreft de te zingen liederen;
10. We willen graag komen tot een nadere bezinning op één bijzondere dienst per maand: Taizé; jeugddienst; tiener/jongerendienst; zangdienst; leerdienst; kinderdienst; gezinsdienst; scholendienst; 30+-dienst; biddag; dankdag; etc. Wellicht kunnen we nadenken over dubbele diensten waar de ene, gewone 'klassieke' dienst om 9:30 uur wordt gehouden en de bijzondere dienst, meer voor een bepaalde doelgroep om 11:30 uur;
11. Op de website kan meer achtergrondinformatie worden geplaatst over de opbouw van de eredienst. Ook kunnen vragen aan de orde komen als: Wat is liturgie? Waarom deze specifieke volgorde?
12. Een vraag die we onszelf stellen is: Waarin zijn wij 'onderscheidend' wat betreft de erediensten in de Dorpskerk, de Triomfatorkerk en Carnisse Haven?
13. En een andere vraag waar verdere bezinning voor nodig is, luidt: Wie willen we bereiken met onze erediensten in de Bethelkerk? In welke zin zijn onze erediensten uitnodigend? Of hoe kunnen deze uitnodigend worden?

Hoofdstuk 6. Jeugdwerk

6.1 SWOT Analysis Bethelkerk

Vanuit het overkoepelende SOW-jeugdbestuur is er een sterkte-zwakte (SWOT) analyse gemaakt voor het hele jeugdwerk van de PKN Barendrecht. Voor het jeugdwerk van de Bethelkerk zijn daarin de volgende sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen genoemd:

Strengths

- De Bethelkerk herbergt het breedste aanbod van jeugdonderdelen van de PKNwijkgemeenten binnen Barendrecht-Dorp voor leeftijdsgroep van 0 – 16 jaar. Te denken valt aan de kinderoppas, kindernevendienst, tienertalk, kinderclubs en de tienerclub;
- Er is een eigen jeugdruimte (E.R.) die is ingericht samen met de jongeren. Er zijn plannen om deze op korte termijn een nieuwe make-over te geven;
- De kerk is centraal gelegen in het dorp met meerdere christelijke basisscholen in de buurt waarmee ook contact is gezocht in het recente verleden;
- Er is voldoende ruimte voor jeugdactiviteiten. Er zijn twee grote pleinen rondom de kerk en er zijn voldoende ruimtes;
- De tienertalkbijeenkomsten tijdens kerkdiensten worden zeer goed bezocht.

Weakness

- Er is op dit moment geen aanbod voor de leeftijdscategorie 16+. Het is moeilijk jongeren van deze categorie vast te houden;
- De erg grootschalige leegloop van verschillende activiteiten (clubwerk, catechese) is snel zichtbaar geworden o.a. door de leeftijdsopbouw van de wat oudere wijken waarin de Bethelkerk ligt (ook de basisscholen krimpen op het Dorp). Hierdoor ligt de laatste jaren de gemiddelde leeftijd in de Bethelkerk hoger dan bijvoorbeeld in Carnisse Haven. Hierdoor worden activiteiten voor de nog aanwezige jeugd minder aantrekkelijk.

Opportunities

- De jeugdzaal kan mogelijk worden benut voor grootschalige activiteiten;
- De jeugd is bekend met het gebouw en kan naarmate ze ouder worden doorstromen naar verschillende activiteiten zonder naar een nieuwe (onbekende) plek te gaan;
- Er zijn mogelijkheden om verbinding te zoeken met de basisscholen. Hier is in 2012 een begin mee gemaakt door een gezamenlijke kerkdienst met de basisschool Het Kompas en door het project Kerkdeur Open;
- Met de komst van nieuwe wijken aan de zuidrand van het dorp is er kans op jongere gezinnen en de mogelijkheid tot verjonging van de gemeente. Dit kan positief zijn voor de verhouding tussen jong en oud.

Threats

- De terugloop van het aantal jongeren die activiteiten bezoeken zorgt op dit moment voor een negatief sneeuwbaaleffect;
- Er is in het verleden te lang door gegaan op de bestaande weg.

6.2 Opmerkingen per leeftijdscategorie

Verder in detail kijkend naar de verschillende leeftijdscategorieën, valt het volgende op:

0-4 jaar

Op zondagmorgen zien we dat aantal kinderen in de oppas flink is teruggelopen. Als het er nu gemiddeld tussen de 3-5 kinderen zijn, mag je blij zijn. Instroom is afgelopen jaren minder geworden.

4- 12jaar

Wat betreft de **eredienst** loopt het aantal kinderen, dat naar de kindernevendienst gaat terug. Wellicht komt dit omdat hun ouders zich steeds minder herkennen in de diensten en/of gewoon niet komen. Daardoor zullen de verschillende leeftijdsgroepen meer samengevoegd moeten gaan worden. Het zal een punt van aandacht blijven om de grotere differentiatie in leeftijden (boven-midden-onderbouw) in de gaten te blijven houden.

Wat betreft **catechese**: De belangstelling hiervoor is sterk afnemend. Voor de komende jaren kan worden gevraagd of op basis van de huidige aantallen (op één hand te tellen) de conclusie moet worden getrokken, dat de catechese in deze vorm niet kan of moet worden voortgezet.

Wat betreft de **kinderclubs**: Ook hier lopen de aantallen terug. De gemiddelde groepsgrootte van de clubs (van Bethelkerk en Triomfatorkerk samen) varieert tussen de 10-20 kinderen. Het accent ligt voornamelijk op spelletjes doen en knutselen. Het is het afgelopen jaar de vraag geweest of het kinderkamp door zou gaan omdat het minimum aantal kinderen (25) vanuit 4 PKN kerken niet werd gehaald.

12-16 jaar

Wat betreft de **eredienst**: Als het tienertalk is gaan de tieners al heel snel in de dienst naar hun eigen Tienertalkbijeenkomst. Tegenwoordig komen ze niet meer terug in de kerk, wat wordt ervaren als een groot pluspunt omdat ze op daardoor meer tijd hebben om op hun eigen niveau en in hun eigen taal en referentiekader over bepaalde thema's in gesprek te gaan. De traditionele eredienst voegt voor hen weinig toe.

Wat betreft de **catechese**: Ook deze groep is op één hand te tellen. Iedere jongere is er natuurlijk één, maar er is een spanningsveld tussen het aantal deelnemers en de tijdsinvesteringen van de begeleiders.

Wat betreft de **Jeugdclubs**: NIX gaat op zich goed. Er is op dit moment een vaste groep van 15 kinderen. Het kamp is ook doorgegaan. Punt van zorg naar de toekomst is, dat de instroom vanuit de kinderclubs achter zal blijven. Het is dus nodig om zelf nadrukkelijk aan werving (via bestaande bezoekers) te doen om aan leden te komen.

17+

Wat betreft **eredienst**: Tja, wat vinden ze ervan. Wat weten we van ze? Kunnen ze hun ei kwijt? Worden hun vragen beantwoord?

Wat betreft **catechese**: Bij de traditionele catechese praat je ook over enkele aantallen, maar alleen al als er 3-5 jongeren per jaar belijdeniscatechese willen doen, moet je dit blijven voortzetten.

Wat betreft *jongerenclubs/soos*: Dit is er niet meer voor deze doelgroep. Er gaat wellicht een nieuw initiatief ontstaan, maar vooralsnog hebben enkele jongeren uit onze gemeente de afgelopen tijd aansluiting gevonden bij initiatieven in andere kerken (bijv. B-Alive vanuit de Jeugd Alpha's van andere kerken). Het IJE-koor, dat de Triomfatorkerk als basis heeft gekozen, geeft voor jongeren in deze leeftijdscategorie wel mogelijkheden.

6.3 Samenvattend

De klad zin erin. Traditionele vormen vinden steeds minder aftrek. Er is sterk behoefte aan vernieuwende vormen in alle categorieën, wil je de neergaande curve naar boven bijstellen. Het is 5 voor 12 (voor alle PKN kerken in Barendrecht Dorp)

6.4 Richtingbepalende opmerkingen voor de toekomst vanuit het SOW-Jeugdbestuur

- Het is goed om centraal in SOW-Jeugdwerkverband per leeftijdscategorie een aparte visie te ontwikkelen;
- Vragen die daarbij meespelen zijn: Wat willen we de jeugd als kerk tussen 0-18 jaar aanbieden? Past het huidige aanbod bij waar we willen uitkomen? Hebben jongeren behoefte aan kerkdiensten of juist meer aan een goed aanbod daar omheen, waarin ze in ongedwongen sfeer samen kunnen komen en ook geloofsvragen kunnen bespreken?
- Het is belangrijk om een specifiek programma voor ouders te gaan opzetten. Dit is het gat van de kerk. Op het moment dat je die weer enthousiast kunt krijgen, komen kinderen wellicht ook weer mee naar de kerkdiensten op zondag en zie je ook weer meer baby's bij de oppas. Kunnen we met de doopouders een doorgaande geloofs/opvoedingslijn uitzetten (jaargroepen). Dit wordt vervolgd in gespreksavonden voor ouders van kinderen in ongeveer dezelfde leeftijdsgroep, om te praten over christelijke opvoeding ('Christelijk opvoeden; hoe doe je dat' en tegen welke problemen loop je als ouder aan);
- We zullen ook vanuit het gekozen profiel van de Bethelkerk voor jongeren veel meer de link moeten leggen naar de lokale maatschappij. Bij jongeren moet je echt onderwerpen kiezen waar het om gaat, wat er toe doet. Ze zijn daarbij ook gericht op de link naar lokale diaconale/pastorale initiatieven. In die zin moet je ook als kerk nadrukkelijk de linken met scholen versterken omdat daar ook vanuit maatschappelijke stage er al programma's zijn;
- We moeten om ons heen kijken en zoeken naar samenwerking met andere kerken. Voor veel PKN bestuurders is bijvoorbeeld een Jeugd Alpha of YfC initiatief iets van 'niet in mijn kerk'. Veel jongeren herkennen zich echter wel in de wijze waarop de programma's van deze organisaties een antwoord geven op hun vragen (de kerk doet dat namelijk niet). PKN-kerken die hier wel voor openstaan, hebben de afgelopen tijd wel meer de aansluiting gevonden, doordat zij in ieder geval meer gingen nadenken over de doelgroep en wat mensen (lees hier: jongeren) echt beweegt. Dat jongeren wel degelijk, maar dan in hun taal door het geloof aangesproken worden, blijkt vanuit bijvoorbeeld de straatbijbel;
- Het is goed om te investeren in Jeugddiensten en daarbij voor nog meer herkenbaarheid, dekking en publiciteit te zorgen. Het is de moeite waard om via NIX en Tienertalk (en andere groepen in de toekomst), de jongeren te koppelen aan de eigen jeugddiensten;
- Organiseer meer scholendiensten (bovenbouw basisschool, onderbouw voortgezet onderwijs). Het voordeel is dat er meer van buiten naar binnen wordt gedacht;

- Participeer meer in Hart voor Barendrecht. Die hebben lokale netwerken en voor de Bethelkerk levert het project “Kerkdeuren Open”, 200 jongeren op van groep 7 en 8, die tijdens schooltijd naar de Bethelkerk gaan komen;
- Toon lef. Toon Kleur. Toon Warmte. Probeer eens iets nieuws in de liturgie en in omgangsvormen op zondagmorgen. De vaste kern, zeg maar Oud-Barendrechters die nu de Bethelkerk bezoekt, zal zich tevreden voelen met het aanbod. Voor nieuwe gemeenteleden is de gemeenschap wel erg groot en onoverzichtelijk. Je kunt anoniem de kerk binnenkomen en verlaten;
- Ga met de diverse partijen (diaconie, pastoraat, eredienst, etc.) om tafel en zorg dat onderlinge programma’s aansluiting vinden;
- Het is nodig om het huidige en toekomstige aanbod beter in de markt te zetten; PR – PR – PR! Klankbord wordt door jongeren niet gelezen, het Jaarboekje van de PKN gemeenten in Barendrecht is de Gouden Gids, maar voor jongeren zijn er veel modernere middelen te benutten: Facebook, E-mail, SMS, etc. We moeten ook nadenken over verdergaande kruisbestuiving waarbij de ene activiteit de andere activiteit (voor dezelfde doelgroep) informeert. Als er bijvoorbeeld een activiteit bij NIX wordt georganiseerd, dan wordt ook de jeugddienstcommissie hierover geïnformeerd.

6.5 Beleidsvoornemens van de wijkkerkenraden Noord en Zuid-West met betrekking tot het jeugdwerk.

1. Als wijkkerkenraden willen wij het werk van het SOW-Jeugdwerk voluit ondersteunen. Dit willen we doen door mee te denken over de kansen en uitdagingen van het jeugdwerk, door mede verantwoordelijkheid te nemen voor het zoeken van vrijwilligers die actief willen zijn in het jeugdwerk en door te zorgen dat er voldoende financiële middelen voor het jeugdwerk beschikbaar zijn;
2. We willen binnen de Bethelkerk veel ruimte geven aan eigentijdse initiatieven en werkvormen die jongeren aanspreken en die helpend zijn in hun zoektocht naar hun (gelovige) identiteit;
3. We spreken uit, dat we de jongeren niet langs de meetlat van het kerkbezoek willen leggen. We willen op een uitnodigende manier jongeren laten zien en ervaren dat geloof en kerk ook nu nog relevant zijn;
4. We hechten er als wijkkerkenraden waarde aan, dat één van de professionele krachten binnen de PKN-kerken van Barendrecht (predikant / kerkelijk werker) het actief betrokken zijn bij het jeugdwerk in het takenpakket heeft;
5. We willen binnen de Bethelkerk het gesprek aangaan met ouders over hun behoeften, verlangens en verwachtingen ten opzichte van kerk en geloven;
6. We zien kansen in de samenwerking tussen de diaconie en het jeugdwerk: van beide kanten wordt het verlangen naar deze samenwerking uitgesproken;
7. De kerkenraden zijn er voor om iets meer (goedgekozen) evangelische liederen in de diensten te laten zingen (uit de Evangelische Liedbundel en Opwekking), *zie 5.4.*;
8. Meer gebruik van illustraties/filmpjes via de beamer is welkom (visualisering van het Woord); kinderen en jongeren werken op school met allerlei visuele middelen. *zie 5.4.*;
9. De kerkzaal kan meer worden ‘versierd’ met schilderijen, illustraties, aldus kinderen en hun ouders *zie 5.4.*